

Mødedato: 23. juni 2026 kl. 14:15 – 16:30
Mødested: 1520-737 Sky Lounge
Mødeemne: 3. møde i Nat Akademisk Råd 2026

Deltagere: Anastasia Grønkjær Skøtt Christensen (stud.), Anne Færch Nielsen (TAP), Birgit Schiøtt (Nat, dekan), Martin Halling Thrane (Nat, referent), Bjørn Panyella Pedersen (MBG), Ditte Tibert Stoltze (stud.), Else Magård (TAP), Jaco van de Pol (CS), Lasse Messell Desdorf (ph.d.-stud.), Pil Birkefeldt Møller Pedersen (JRA), Rikke Louise Meyer (rådsleder, iNANO), Trine Bilde (BIO), Victoria Birkedal (CHEM), Yvonne Eskildsen-Helmond (TAP)

Afbud: Mads Faurschou Knudsen (GEO), Felix Minddal (ph.d.-stud.), Thomas Bjørn Aalstrup Rasmussen (stud.), Kristian Hvidtfeldt (MATH), Michael Drewsen (PHYS)

Gæst: Poul Nissen (prodekan for forskning, pkt. 3 og 4), Anne Andresen (AI-udvikler, pkt. 4), Anneka Myrup Thiesson (AI-udvikler, pkt. 4) og Jesper (Data Manager på NAT, pkt. 4), Christian Storm (chef for AI-lab, pkt. 4), Ira Assent (leder for NAIS, pkt. 4), Kirsten Fiil Lindekilde (forretningscontroller, pkt. 2)

Dagsorden

Kl. 14:15 – 14:20 (5 min) v/ Rikke

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

Rikke Louise Meyer bød velkommen til 3. møde i Nat Akademisk Råd 2026.
Dagsordenen og referatet fra april-mødet blev godkendt uden bemærkninger.

Kl. 14:20 – 14:35 (15 min.) v/ Kirsten Fiil Lindekilde (gæst)

2. ØR1

Kirsten Fiil Lindekilde gennemgik fakultetets økonomiske ressource 1 (ØR1).

Eksterne tilskud

Fakultetet forventede ved ØR1 et merforbrug på 106 mio. kr. på eksterne tilskud i forhold til budgetlægningen i efteråret 2025. ØR1-processen omfatter en detaljeret gennemgang af alle eksterne projekter mellem projekthaver og projektøkonom. Tallene aggregeres for alle videnskabelige medarbejdere (VIP) per institut og for fakultetet samlet.

Erfaringen viser, at budgetterede ansættelser ofte realiseres senere end forudsat af projekthaveren. Det medfører lavere forbrug af eksterne midler og dermed lavere overhead og færre projekttillæg til instituttet.

Den observerede stigning i hjemtagning og forbrug af eksterne midler vurderes positivt for fakultetet. Samtidig stiller det krav om en skarpere indsats for at sikre, at alle udgifter dækkes inden for projektet.

Fakultetet har eksterne midler til rådighed svarende til cirka 2,5 års forbrug. Fakultetet kan således teoretisk opretholde sine aktiviteter i 2,5 år uden nye eksterne indtægter.

Adgangskontrol

Adgangskontrol bliver vigtigere i fremtiden grundet den ændrede geopolitiske situation og indførsel af beskyttelse af kritisk forskning. Dette gælder for hele fakultetet, men specielt for Kemi og Fysik, som har adgangskontrol fra 1980'erne, som derfor skal opgraderes. BYGs første grove estimat lyder på op til omkring 30 mio. kr., hvorfor der i 2026 søges hensat 16 mio. kr. til en særlig opsparing. Endelig godkendelse af om dette er muligt forventes at foreligge ifb med ØR2.

Projekttillæg

De fleste institutter afsætter omkring 20–25 kkr til køb af basismidler, som foreskrivet i aftalen om projekttillæg. Det udgør knap 10 % af projekttillægget. Alle fagområder på NAT modtager samme projekttillæg på 250.000 kr. pr. år pr stilling, der udløser dette. Institutterne har forskellige udgifter; f.eks. har MATH få udgifter, mens de mere "våde" institutter også skal afholde basisudgifter til laboratorierne. Der skal fortsat udarbejdes budgetter, som sikrer at så mange udgifter som muligt til understøttelse af projektet (inkl TAP og VIP løn) kan dækkes af projektet.

Post.doc. i udlandet

Vedrørende virkemidler, der dækker en post.doc.-stilling i udlandet efterfulgt af et år i Danmark, hvor det danske universitet er ansættende enhed under hele postdoc'en, er der projekttillæg i det sidste år, hvor postdoc'en arbejder i Danmark. Nogle institutter er tilbageholdende med at være vært for disse stillinger, men dekanen opfordrede til at agere understøttende for hele karriereporteføljen.

He-ring

Helium-linjen, som foser Fysik, Kemi og GWV med flydende He, som kan genindvindes skal repareres. Udgiften hertil dækkes af fakultetet.

Studiemiljø

AU Strategi har i 2026-2027 et punkt om det fysiske studiemiljø, og afsætter 500.000 kr. hertil med krav om (mindst) det samme fra fakulteterne. NAT har dog afsat op til 1 mio. kr. til dette. De studerende spurgte til konkrete planer og involvering af dem. Prodekan for uddannelse, Kristine Kilså, forestår arbejdet, som sker i dialog mellem hende, institutterne og BYG og de studerende forventes inddraget via institutterne.

Kl. 14:35 – 15:05 (30 min) v/ Poul Nissen (gæst)

3. Oplæg om integritet i forskning og debat

Prodekan for forskning, Poul Nissen gennemgik de ændringer, der er indarbejdet i det opdaterede Danske Kodeks for Integritet i Forskning, hvorefter rådet drøftede betydningen for forskning ved AU.

Kodekset

Kodekset er en vigtig referenceramme. Et tiltagende internationalt miljø gør det

vigtigt at have en fælles kultur. Der er ikke væsentlige ændringer, men det er vigtigt at forholde sig til kodeks, der som noget nyt medtager respekt som et centralt princip. Det er i de fagnære miljøer, at kodekset skal udfoldes.

Respekt

Respekt er blevet tilføjet i 2026 og betyder, at alle skal have et respektfuldt arbejdsmiljø, herunder med psykologisk tryghed. Alle ansatte har pligt til at bidrage til et respektfuldt forsknings- og arbejdsmiljø. Det handler også om respekt for forskningsfriheden og respekt for det enkelte individ.

For ph.d.-studerende indgår kodeks i en obligatorisk del af forskeruddannelsen, som bl.a. indeholder en workshop, som omhandler emner som datahåndtering, ejerskab af data, kreditering, FAIR-principper, open science, regulativer i grant agreements, "farlige faldgrupper", cases og gruppeopgaver.

På Sandbjerg-seminaret sidste år delte flere deres oplevelse af manglende respekt for forskningsfrihed fra politisk side.

Kl. 15:05 – 16:00 (55 min) v/ Rikke, Anne, Anneka, Christian, Poul, Ira og Jesper (gæster)

4. Oplæg om AI og debat

Rikke Louise Meyer indledte og præsenterede gæsterne: Prodekan for forskning Poul Nissen, chef for AI Lab Christian Storm, AI-udvikler Anne Andresen, AI-udvikler Anneka Myrup Thiesson, datamanager i AI Lab Jesper Lykkegaard Karlsen og leder for NAIS Ira Assent.

Formålet med punktet var at give rådet overblik over AI-tiltag ved NAT og få forslag til ønsker og behov til hvordan brugen af AI bedst kan understøttes på fakultetet. Fakultetet har en ambition om at implementere AI-værktøjer i forskning og akademisk arbejde, herunder undervisning. Fokus i oplæg var på at støtte og facilitere ansatte og studerende, samt i at sikre ressourcer til adgang til relevante værktøjer og mulighed for at bruge dem sikkert.

Prodekan for forskning Poul Nissen

Poul Nissen beskrev fakultetets overordnede målsætning og vision med AI. Han bemærkede at AUs AI-netværk ikke er medtaget, da det endnu ikke er kommet i gang for alvor. NAT har i stedet etableret NAIS (Network for AI in Natural Sciences), som er vokset frem som et bottom-up miljø med top-down support. Poul understregede at ledelsen sammen med medarbejderne skal finde den bedste måde for implementering af AI på NAT. AUs vision for AI var ikke formuleret, da AI Lab blev besluttet i ultimo 2024 af NATs fakultetsledelse. Der er brug for hjælp fra alle på NAT til at få implementeret tiltagene, der vokser frem under AI Lab.

Chef for AI Lab Christian Storm, AI-udvikler Anne Andresen, AI-udvikler Anneka Myrup Thiesson

Anneka arbejder med store sprogmodeller. Hardwaren er god og omfatter et GPU-cluster med to noder, én til LLM og én til brug i datatunge forskningsprojekter. Data forbliver lokalt. Udviklingen inden for generativ AI går hurtigt, og der er ønske om at afholde workshops om chatbots og "læsefærdigheder",

der hjælper forskere med at bruge modellerne bedst muligt. Alle på NAT kan få adgang til AI-lab.

Anne hjælper med udvikling af automatisering inden for eksisterende systemer og udvikling af nye systemer. Et eksempel på et projekt kommer fra PHYS, der bruger en scanner, som det er tidskrævende at producere billeder på. Med Annes løsning kan der dannes et billede hurtigt via billedgenerering. Formålet er at give et guesstimate og information om, hvorvidt parametrene i scanneren er OK, eller om de skal ændres, før man får et brugbart billede.

Der er to chatbots på vej, men man kan allerede prøve dem nu: Edubot og LabBot, som findes på nat.au.dk. Det er samme sprogmodeller. EDUbot er til uddannelse, LabBot til forskning. Forskellen er adgangskontrollen: LabBot har kun forskere adgang til og her kan man selv modificere. Studerende får adgang til rollefixerede chatbots i EduBot.

Datamanager AI Lab Jesper

Jesper introducerede sin rolle i AI Lab og fremtidsplanerne for assist.nat.au. Her finde store underliggende open source AI-modeller, og mulighed for at bygge RAG (Retrieval-Augmented Generation) for at kvalificere de svar, der gives, hvilket giver mindre risiko for fejl. Der er meget bias i forhold til RAG-laget, og AI kan ikke svare uden for sin RAG, men er god inden for sit område. Svar er baseret på maximum likelihood, og det kan gå galt, så man skal altid selv tjekke efter.

Alle på NAT har adgang til assist.nat.au.dk. Systemet kører uden internetadgang – der skal kun strøm til. assist.nat.au. En af de første ting, der blev udviklet, var en model for at skrive Data Management Planer. Det følger af kodekset om integritet, at man bør have en Data Management Plan, men det er tidskrævende at lave. Her har AI hjulpet rigtig meget.

Der blev spurgt til RAG. RAG er lokalt og ikke internetsøgning. Man kan bruge NATs bots til internetsøgning, men pt. bruger den "queries" ved Google, hvilket kan medføre ekstra udgifter. Ved internetsøgning får andre ikke adgang til RAG, men prompten bliver brugt til søgningen, så den bliver videregivet.

Jesper og Anneka hjælper med at lære at bruge sprogmodeller og bygge fokuserede RAGs, og målet er, at man får kompetencerne til selv at udvikle værktøjerne på sigt.

I forhold til kapacitet oplyste Jesper, at hvis alle bruger AI Lab, kan den ene server vi har blive lagt ned, selv med de med gode GPU'er, men der er brede muligheder for forskelligt brug. Der er interesse for at holde sig til én model, hvilket ikke belaster systemet ret meget. Jesper er fortrøstningsfuld ift. kapaciteten.

Leder af NAIS Ira Assent

Ira fortalte om sine roller, herunder i NAIS (Network for AI in Natural Sciences) og AUs AI netværk.

XAI ("explaining AI") handler om, hvordan vi kan beskrive og forklare AI, og om den har lært de rigtige ting eller bare lært shortcuts. F.eks. ved medicinske billeder, hvis den ser sammenhænge i metadata frem for i billederne, er det en fejlkilde man skal fange.

Ira opfordrer til, at man kommer med inputs til Points of Interest. Der er stor efterspørgsel på AI Lab og NAIS.

AU har også netværket AU AI Network med deltagere fra alle fakulteter, der deler erfaringer på tværs af AU. Nogle ting går igen på fakulteterne, andre er specifikke, f.eks. store datamængder. Ræk gerne ud til AU AI for ideer til, hvordan det gøres på AU at lave relevante grupper for AI inden for specifikke områder.

Spørgsmål og kort debat

"Zero to Hero": Fakultetsledelsen har spurgt Datalogi (CS) om "videreuddannelse". Der afsættes midler hertil, og vi har allerede AI Lab. Man vil gerne lave en mindre portefølje af tilbud for at hjælpe ansatte i gang, f.eks. via workshops. Inputs til porteføljen af tilbud er tager man meget gerne imod.

Svartider

Der er klager fra studerende over svartider og hastighed på assist.nat.au.dk.

Det blev pointeret, at andre bots (f.eks. Claude) er enormt dyre, og man løber meget hurtigt tør for tokens. Det er ikke et issue ved brug af AI-lab, som bruger opensource modeller, der vurderes til alene at være få måneder bagud i forhold til Claude.

Omvendt blev det også pointeret, at praktiske barrierer ift. svartider kan være en udfordring for at få folk til at bruge systemet.

Det kan være en idé at bruge generiske modeller som ChatGPT til generiske spørgsmål, hvor man gerne vil have et hurtigt svar.

Opfølgning

Punktet følges op på et senere møde

Kl. 16:00 – 16:10 (10 min) v/ Birgit

5. Innovationsbasismidler

Oprustning på forskningsbaseret innovation med nye forsknings- og innovationsstillinger VIP

AU har modtaget innovationsbasismidler fra forskningsreserven. En stor del går til kapacitetsopbygning ved ansættelse af 52 innovationslektorer/professorer.

Hvert fakultet har fået 4 FTE, som skal opslås inden sommerferien. Derefter slår AU 2 x 16 stillinger op forventeligt i hhv. november 2026 og februar–

marts 2027. Processen for disse kendes ikke endnu, men der vil være konkurrence mellem alle fagligheder.

De 4 stillinger på NAT slås op med forventet ansøgningsfrist 30. september.

Prodekanerne og institutledere udgår ansættelsesudvalg. Hvert institut ned-sætter lokale fagudvalg, der skal rådgive ansættelsesudvalget ift. den fagnære vurdering (både udvælgelse af kandidater og samtaler).

Innovation skal i disse stillinger forstås bredt, og der vil være pligt til at samarbejde med Kitchen og Science Bridge.

Økonomien for de nye stillinger forventes dækket centralt i fremtiden gennem disse midler.

Laboratoriefaciliteter til nystiftede virksomheder og spin-outs vil blive etableret i Universitetsbyen. Life Science Hub 1.0 afløses af "LabHub", som bliver bredere fagligt end Life Science Hub 1.0. AU Launch og AU Connect får flere midler.

Der er ikke i forbindelse med innovationsbasismidlerne opstartsmidler til startups. Der gives kun midler til løn til innovationsstillingerne. Hvis en innovationslektor/-professors arbejde fører til, at der kan etableres en virksomhed, skal der søges midler til opstart på almindelige vilkår.

Kl. 16:10 – 16:15 (5 min) v/ Anastasia, Ditte og Thomas

6. Nyt fra de studerende

Kl. 16:15 – 16:20 (5 min) v/ Rikke

7. Nyt fra rådsleder

- Æresdoktorer: Nomineringerne skal på plads lige efter sommerferien, så forventning om at alle institutter er i gang med dette.
- Sandbjerg-seminar: Dagsorden vedhæftet. Husk at melde jer til inden 1. juli kl. 12.
- Afrapportering til bestyrelsen: Fokus på AI og på rådets bidrag til akademisk kvalitet.
- Rådgivningsgruppe til rekruttering af prorektor for forskning og innovation: Tak for kandidatforslag. Tak til Yvonne Eskildsen-Helmond for at stille sig til rådighed. VIP-kandidaten blev Lars Birkedal fra Datalogi (CS).
- Ny rådsleder: Kristian Hvidtfeldt overtager rollen fra 2027.
- Kommende kvartalsmøde mellem Rektor og rådslederne: Send input til Rikke vedr. idekatalog om hvordan vi kan skabe mere "tid til fordybelse" for AUs forskere.

Kl. 16:20 – 16:25 (5 min) v/ Birgit

8. Nyt fra dekanatet

Ændringer i Ph.d.-administrationen for NAT-TECH & HEALTH

Den fælles ph.d.-administration blev etableret i 2019 med henblik på at skabe synergier og styrke kvaliteten på tværs af fakulteterne. Erfaringer og en analyse fra 2025 peger imidlertid på, at de forventede synergier ikke er realiseret i tilstrækkelig grad, og at forskelle mellem fakulteterne har vanskeliggjort samarbejdet.

På den baggrund vurderer ledelsen, at der er behov for en organisering, hvor ph.d.-administrationen i højere grad er tættere på de faglige miljøer, den understøtter.

Ledelsen påtænker at opdele ph.d.-administrationen i to enheder: én for Health og én for Nat-Tech.

AU Ph.d. og Fondsbetjening påtænkes organisatorisk indledningsvist placeret under den nye enhed for Nat-Tech ph.d.-administration. Hurtigst muligt vil der ske en afdækning af, hvor disse opgaver bedst placeres ud fra en vurdering af, hvor opgaven mest hensigtsmæssigt varetages på tværs af universitetet. En nærmere beskrivelse fremgår af det vedhæftede notat.

Ambitionen er at sikre kontinuitet i service og samarbejde for ph.d.-studerende, ph.d.-udvalg, institutter og øvrige interessenter.

Leder af Science Bridge

Der har været ansættelsessamtaler og afgivet tilbud. Forventet tiltrædelse 1. september.

Før sommerferien slås 4 stillinger op som innovationsspecialister i Science Bridge med ansøgningsfrist til september.

En af de første opgaver for den kommende leder af Science Bridge-lederens bliver bl.a. at ansætte disse.

iNano

Samarbejdsaftalen for nanoscience-uddannelsen og samarbejdsaftalen for Gustav Wiedes Vej 14 er begge næsten færdige og forventes godkendt inden udgangen af juni.

Økonomien blev godkendt i fakultetsledelsen den 8. maj og indarbejdes i institutternes økonomi.

I forhold til driften af bygningskomplekset GWV14 er det i høj grad de involverede institutter, der får ansvaret (CHEM overtager ansvar for huset og aktiviteter fra andre institutter huses og understøttelse af disse sikres gennem samarbejdsaftaler). Der etableres en styregruppe for huset, bestående af de respektive institutledere. Der kan søges rådgivning af et fagligt udvalg, der repræsenterer NATs brugere af huset.

CHEM har ansat en huskoordinator, der skal koordinere brugen af huset og den del af CHEM-sekretariatet, der sidder i huset.

Science Bridge vil blive placeret i huset.

Kl. 16:25 – 16:25 (0 min)

9. Skriftlig orientering

- Mødemateriale (link): Referat fra møde i Nat Akademisk Råd d. 23. april 2026
- Mødemateriale: Ph.d.-grader siden sidst

Kl. 16:25 – 16:30 (5 min) v/ Rikke

10. Eventuelt, herunder forberedelse af næste møde

Der var ønske om, at materiale til præsentationer vedlægges som bilag